

**Lag
om ändring i lagen (1992:543) om börs- och
clearingverksamhet;**

utfärdad den 14 mars 1996.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet

dels att nuvarande 8 kap. 7 § skall betecknas 8 kap. 8 §,

dels att 1 kap. 1 och 4 §§, 8 kap. 1 och 4-6 §§, 9 kap. 1, 2 och 6 §§ samt 11 kap. 8-10 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall föras in tre nya paragrafer, 8 kap. 7, 9 och 10 §§, av följande lydelse.

1 kap.

1 § Företag som driver verksamhet i syfte att åstadkomma regelbunden handel med finansiella instrument kan få auktorisation som börs eller marknadsplats enligt denna lag.

Clearingverksamhet får yrkesmässigt bedrivas endast av Sveriges riksbank och av företag som fått tillstånd som clearingorganisation enligt denna lag. Tillstånd behövs dock inte för clearingverksamhet som huvudsakligen allmänheten deltar i.

Frågor om auktorisation och tillstånd prövas av Finansinspektionen.

Tillstånd enligt andra stycket behövs inte om företaget har tillstånd enligt 1 kap. 2 § bankrörelselagen (1987:617) eller enligt 1 kap. 3 § 1, 2 eller 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

4 §² I denna lag betyder

1. *börs*: företag som har fått auktorisation enligt 2 kap. att driva verksamhet som syftar till att åstadkomma regelbunden handel med finansiella instrument mellan till verksamheten anslutna medlemmar,

2. *börsmedlem*: den som av en börs har fått tillåtelse att delta i handeln vid börsen,

3. *auktoriserad marknadsplats*: företag som har fått auktorisation enligt 7 kap. att driva verksamhet som syftar till att åstadkomma regelbunden handel med finansiella instrument,

4. *clearingverksamhet*: fortlöpande verksamhet som består i

a) att på clearingmedlemmarnas vägnar göra avräkningar beträffande deras förpliktelser att leverera finansiella instrument eller att betala i svensk eller utländsk valuta, eller

b) att genom inträdande som part eller som garant ta över ansvaret för förpliktelsernas fullgörande, eller

c) på annat väsentligt sätt sörja för att förpliktelserna avvecklas genom överförande av likvid eller instrument,

¹ Prop. 1995/96:50, bet. 1995/96:NU11, rskr. 1995/96:180. Jfr rådets direktiv 93/22/EEG av den 10 maj 1993 om investeringstjänster inom värdepappersområdet (EGT nr L 141, 11.6.1993, s. 27, Celex 393L0022).

²Senaste lydelse 1992:1712.

5. *clearingorganisation*: företag som har fått tillstånd enligt 8 kap. att driva clearingverksamhet,

6. *clearingmedlem*: den som får delta i clearing verksamheten hos en clearingorganisation,

7. *option*: en rätt att till ett bestämt pris i framtiden få köpa eller sälja tillgångar eller en rätt att vid en framtida tidpunkt få ett belopp som räknas ut på grundval av ändringar i ett kursindex eller liknande,

8. *termin*: ett avtal om köp av tillgångar som mot ett i avtalet bestämt pris skall levereras vid en framtida tidpunkt eller ett avtal om att betalning mellan parterna i framtiden skall ske på grundval av ändringar i ett kursindex eller liknande,

9. *finansiellt instrument och fondpapper*: vad som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,

10. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

8 kap.

1 § En clearingorganisation skall driva sin verksamhet så att allmänhetens förtroende för värdepappersmarknaden upprätthålls och enskildas kapitalinsatser inte otillbörligen äventyras samt i övrigt så att verksamheten kan anses sund. En clearingorganisation skall tillgodose de säkerhetskrav som är förenade med verksamheten.

Clearingorganisationen skall därvid tillämpa principerna om *fritt tillträde*, som innebär att var och en som uppfyller de krav som ställs i denna lag och av clearingorganisationen får delta i clearing, och

neutralitet, som innebär att av clearingorganisationen uppställda regler tillämpas på ett likformigt sätt gentemot alla clearingmedlemmar.

4 § Bestämmelserna i 2 kap. 3 § om ansökan innan bolaget eller föreningen har registrerats och om verksamhetsplan, i 2 kap. 4 § om godkännande av bolagsordningen eller stadgar, i 2 kap. 5 § om kapital, i 2 kap. 6 § om styrelsens storlek och verkställande direktör och i 2 kap. 8 § om sekretess skall tillämpas även i fråga om clearingorganisation.

I sin verksamhetsplan skall en clearingorganisation beskriva de huvudsakliga risker som är förenade med verksamheten och hur dessa risker skall hanteras (riskhanteringsplan).

5 § En clearingorganisation skall genom eget kapital, garanti eller försäkring eller på annat liknande sätt ha en tillfredsställande beredskap att uppfylla ett sådant betalningsansvar som kan uppkomma för organisationen till följd av clearingverksamheten.

6 §³ En clearingorganisation får som medlemmar ha sådana institut och företag som avses i 3 kap. 1 § första stycket 1-4 och även andra företag. I samtliga fall krävs att institutet eller företaget har en betryggande kapitalstyrka, ändamålsenlig organisation av verksamheten, nödvändiga riskhanteringsrutiner, säkra tekniska system och i övrigt bedöms vara lämpligt att delta i clearingverksamheten hos organisationen.

³ Senaste lydelse 1994:2017.

7 § En clearingmedlem får delta i clearingverksamheten för egen räkning. En clearingorganisation får medge svenska och utländska clearingorganisationer eller centrala värdepappersförvarare samt sådana institut och företag som avses i 3 kap. 1 § första stycket 1-4 att delta i clearingverksamheten för annans räkning.

9 §⁴ Om en clearingmedlem inte längre uppfyller de krav som anges i 6 §, skall clearingorganisationen besluta att medlemskapet skall upphöra.

En clearingorganisation får besluta att medlemskapet skall upphöra, om en clearingmedlem trots uppmaning från organisationen underlåter att fullgöra sin uppgiftsskyldighet enligt 8 §.

Har ett clearingmedlemskap upphört på grund av ett beslut enligt första eller andra stycket, får medlemmen, om det finns särskilda skäl, ändå vidta åtgärder i förhållande till clearingorganisationen för att skydda uppdragsgivare mot förlust.

10 § Clearingmedlemmar som inte står under Finansinspektionens tillsyn eller motsvarande tillsyn i hemlandet är skyldiga att på inspektionens begäran lämna uppgifter om förhållanden som rör deltagandet i clearingverksamheten. Inspektionen får förelägga en sådan clearingmedlem att lämna de begärda uppgifterna.

9 kap.

1 § En clearingorganisation skall ha ändamålsenliga regler för hur clearingverksamheten hos organisationen skall gå till.

Clearingverksamheten skall ske under förhållanden som överensstämmer med denna lag och andra författningar samt med god sed på värdepappersmarknaden.

2 § En clearingorganisation som inträder som part i handeln eller garanterar förpliktelser skall se till att det vid clearingverksamheten ställs betryggande säkerhet för gjorda åtaganden och att sådan säkerhet vidmakthålls så länge åtagandet består. Vid annan clearingverksamhet skall clearingorganisationen se till att det ställs säkerhet för gjorda åtaganden i den utsträckning det behövs.

Säkerhet skall anses betryggande om det kan antas att åtagandet kan avvecklas utan att ytterligare kapital behöver tillskjutas.

6 § En clearingorganisation får, utöver clearingverksamhet, i företaget driva endast sådan verksamhet som har nära samband med den.

I syfte att underlätta clearingverksamheten får en clearingorganisation, efter tillstånd av Finansinspektionen, inom kretsen av clearingmedlemmar förmedla lån av finansiella instrument och lämna kredit mot säkerhet.

Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen tillåta en clearingorganisation att driva även annan verksamhet.

8 § Om någon driver clearingverksamhet som kräver tillstånd enligt denna lag utan att ha sådant tillstånd, skall Finansinspektionen förelägga honom att upphöra med detta. Detsamma gäller om någon i handel med finansiella instrument använder någon av beteckningarna börs och auktoriserad marknadsplats utan att vara auktoriserad som sådan.

Är det osäkert om en viss verksamhet omfattas av tillståndsplikt enligt denna lag, får Finansinspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om lagen är tillämplig.

Ett föreläggande enligt denna paragraf som avser ett utländskt företag får riktas såväl mot det utländska företaget som mot den som här i landet är verksam för företagets räkning.

9 § För prövning av ansökan om auktorisation eller tillstånd enligt denna lag skall sökanden betala avgift enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar. Om Finansinspektionen för bedömning av en viss fråga i prövningen eller vid den löpande tillsynen behöver anlita någon med särskild fackkunskap, skall kostnaden för detta betalas av sökanden eller det företag som tillsynen avser.

Företag som står under tillsyn enligt denna lag skall med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt de närmare föreskrifter regeringen meddelar.

10 § Om Finansinspektionen meddelar föreläggande eller förbud enligt 8 kap. 10 § eller 11 kap. 6-8 §§ denna lag, får inspektionen förelägga vite.

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 1996.

2. Sådan tillståndspliktig clearingverksamhet som bedrivs vid lagens ikraftträdande och som dessförinnan har fått bedrivas utan tillstånd får fortsätta efter ikraftträdandet till utgången av juni 1996 eller, om en ansökan om tillstånd då har gjorts, till dess ansökan har prövats slutligt.

På regeringens vägnar

JAN NYGREN

Göran Haag
(Finansdepartementet)